

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2024/159

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 3 april 2024 dienden ■■■ (hierna vermeld als: de verzoekers) een verzoek in bij de stad Antwerpen om een afschrift te verlenen van de volgende documenten:

- het veiligheidsdossier van volgende schepen (dit keer graag met inbegrip van alle gegevens, inclusief meldingen van 'gevaarlijk goed') die in de Antwerpse haven aanmeerden afgelopen maanden:
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 19/10/2023
  - MSC Loretta, ETA in Antwerpen 03/11/2023
  - MSC Laura, ETA in Antwerpen 10/11/2023
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 23/11/2023
  - MSC Loretta, ETA in Antwerpen 08/12/2023
  - MSC Laura, ETA in Antwerpen 14/12/2023
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 19/12/2023
  - MSC Loretta, ETA in Antwerpen 12/01/2024
  - MSC Laura, ETA in Antwerpen 20/01/2024
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 04/02/2024
  - ZIM Alabama, ETA in Antwerpen 11/02/2024
  - MSC Loretta, ETA in Antwerpen 16/02/2024
  - MSC Laura, ETA in Antwerpen 26/02/2024
  - ZIM Vietnam, ETA in Antwerpen 06/03/2024
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 12/03/2024
  - ZIM Amber, ETA in Antwerpen 17/03/2024

- MSC Loretta, ETA in Antwerpen 25/03/2024
- MSC Laura, ETA in Antwerpen 31/03/2024
- ZIM Vietnam, ETA in Antwerpen 06/04/2024
- MSC Desiree, ETA in Antwerpen 16/04/2024
- voor elk van deze schepen de vervoersvergunning voor explosieven zoals voorzien in het KB van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen (indien die er was).
- een overzicht van de gevaarlijke goederen volgens de IMDG-reglementering die aan boord waren en welke geladen werden, in welke hoeveelheid?
- een overzicht van goederen op die schepen, die op basis van de eerder genoemde reglementering inzake explosieven vergunningsplichtig zijn maar die niet onder de IMDG[1]reglementering vallen?

Op 21 mei 2024 werd het openbaarheidsverzoek gedeeltelijk ingewilligd door de stad Antwerpen.

Op 18 juni 2024 dienden verzoekers beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Antwerpen. Dit beroep werd geregistreerd op 19 juni 2024.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 3 april 2024.

De gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Antwerpen dateert van 21 mei 2024. Deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet').

Bijgevolg start de termijn om een beroep in te dienen overeenkomstig artikel II.48, §1, vierde lid van het Bestuursdecreet pas vier maanden na de kennisgeving van het antwoord.

Op 18 juni 2024 dienden verzoekers beroep in tegen de gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Antwerpen. Het ingediende beroep is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Oorspronkelijk openbaarheidsverzoek

Verzoekers vroegen op 3 april 2024 aan de stad Antwerpen om een afschrift van de volgende documenten:

- het veiligheidsdossier van volgende schepen (dit keer graag met inbegrip van alle gegevens, inclusief meldingen van 'gevaarlijk goed') die in de Antwerpse haven aanmeerden afgelopen maanden:
  - MSC Noa, ETA in Antwerpen 19/10/2023
  - MSC Loretta, ETA in Antwerpen 03/11/2023

- MSC Laura, ETA in Antwerpen 10/11/2023
- MSC Noa, ETA in Antwerpen 23/11/2023
- MSC Loretta, ETA in Antwerpen 08/12/2023
- MSC Laura, ETA in Antwerpen 14/12/2023
- MSC Noa, ETA in Antwerpen 19/12/2023
- MSC Loretta, ETA in Antwerpen 12/01/2024
- MSC Laura, ETA in Antwerpen 20/01/2024
- MSC Noa, ETA in Antwerpen 04/02/2024
- ZIM Alabama, ETA in Antwerpen 11/02/2024
- MSC Loretta, ETA in Antwerpen 16/02/2024
- MSC Laura, ETA in Antwerpen 26/02/2024
- ZIM Vietnam, ETA in Antwerpen 06/03/2024
- MSC Noa, ETA in Antwerpen 12/03/2024
- ZIM Amber, ETA in Antwerpen 17/03/2024
- MSC Loretta, ETA in Antwerpen 25/03/2024
- MSC Laura, ETA in Antwerpen 31/03/2024
- ZIM Vietnam, ETA in Antwerpen 06/04/2024
- MSC Desiree, ETA in Antwerpen 16/04/2024
- voor elk van deze schepen de vervoersvergunning voor explosieven zoals voorzien in het KB van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen (indien die er was).
- een overzicht van de gevaarlijke goederen volgens de IMDG-reglementering die aan boord waren en welke geladen werden, in welke hoeveelheid?
- een overzicht van goederen op die schepen, die op basis van de eerder genoemde reglementering inzake explosieven vergunningsplichtig zijn maar die niet onder de IMDG[1]reglementering vallen?

2. Bestreden beslissing

De stad Antwerpen willigde op 21 mei 2024 het openbaarheidsverzoek gedeeltelijk in en motiveerde dit als volgt:

“ Zoals u zal zien wordt meeste informatie in deze veiligheidsdossiers onleesbaar gemaakt aangezien ik deze op grond van het Bestuursdecreet (art. 11.35,1°) niet openbaar kan maken. De informatie in deze veiligheidsrapporten heeft geen betrekking op uw vraagstelling , m.n. aangaande de aanwezigheid van wapens, munitie, of militair materiaal aan boord van deze schepen. Zij belangt wel de economische , financiële of commerciële belangen van de het havenbedrijf aan, waardoor deze niet kan ontsloten worden.

Wat betreft de vervoersvergunningen voor explosieven waarover deze transporten eventueel beschikten, kan ik u zeggen dat slechts voor 1 aanloop gevaarlijke goederen werden gemeld die volgens het KB van 23 september 1958 ingedeeld zijn als springstof en waarvoor een vervoersvergunning vereist is : Eén container, geladen met NITROCELLULOSE WITH ALCOHOL (UN 2556 Klasse 4.1), was en bleef aan boord tijdens de aanloop van het schip. Het betrof hier geen klasse 1 (waaronder o.a. munitie getransporteerd wordt). “

3. Inhoud van het beroepschrift

Verzoekers gaan niet akkoord met de gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Antwerpen en motiveren hun beroep als volgt :

“ De documenten (veiligheidsdossiers) werden uiteindelijk aan ons bezorgd. Deze werden echter volledig onleesbaar gemaakt.

Wat onze tweede vraag betreft, ontvangen we niet rechtstreeks de vervoersvergunning, maar een uittreksel.

Ten eerste wordt er de assumptie gemaakt dat onze vraag zich zou beperken tot de aanwezigheid van wapens, munitie of militair materieel. Nergens in de vraagstelling wordt er daar gewag van gemaakt. Onze vraag gaat over de aanwezigheid van gevaarlijk goed in de haven. Dat kan militair-strategisch van aard zijn, maar beperkt zich niet tot die categorie.

Onze vraag tot inzage heeft dus niet louter als doel om te controleren of er wapens, munitie of militair materieel aanwezig zijn aan boord van deze schepen. Ook dual-use goederen die getransporteerd worden en waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat ze als eindbestemming Israël hebben zouden immers ingaan tegen het wapenhandeldecree van de Vlaamse regering en tegen het VN-wapenhandelsverdrag waar ons land partij bij is.

Het Verdrag Chemische Wapens (CWC) vermeldt bijvoorbeeld verschillende stoffen die niet onder de noemer “explosieven” vallen, maar waarvan de doorvoer naar Israël wel verboden is.

Ik verwijs ook graag naar het belang van publieke controle op de naleving van de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen en andere wetgevingen waarnaar verwezen wordt in het Export Control Handbook for Chemicals. Daaronder vallen, onder andere het hierboven vermelde Verdrag Chemische Wapens (CWC), verordening (EU) No 2021/821 met betrekking tot dual-use goederen, verordening (EU) No 2019/125 met betrekking tot chemicaliën die vallen onder het verdrag inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen, verordening (EU) No 2019/1148 betreffende de chemische componenten waarmee explosieven geproduceerd worden, etc.

Aangezien er in het verleden naar aanleiding van een soortgelijke vraag van ons tot inzage gelijkaardige documenten (safety files) van de rederij ZIM werden vrijgegeven, waaruit bleek dat bepaalde wetgeving met betrekking tot de uit- en doorvoer van gevaarlijke goederen niet werd nageleefd, is het ons inziens van belang dat wij als oppositiepartij, in het kader van onze controlerende taak op de uitvoerende macht, inzage krijgen in de volledige documenten. “

4. Standpunt van de beroepsinstantie

Het beroep van verzoekers heeft betrekking op het eerste en tweede onderdeel van hun openbaarheidsverzoek:

- het veiligheidsdossier van een aantal schepen (dit keer graag met inbegrip van alle gegevens, inclusief meldingen van ‘gevaarlijk goed’) die in de Antwerpse haven aanmeerden afgelopen maanden
- voor elk van deze schepen de vervoersvergunning voor explosieven zoals voorzien in het KB van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen (indien die er was).

Uit de ingewonnen informatie bij de stad Antwerpen is gebleken dat de door verzoekers opgevraagde informatie en documenten betrekking hebben op de aangifte van gevaarlijke goederen, waarbij deze informatie wordt verstrekt door de rederijen in het kader van verplichtingen die voortvloeien uit artikel 10.1.3 van de Havenpolitieverordening ([Microsoft Word - Havenpolitieverordening.docx](#) (portofantwerpbruges.com)).

De voormelde Havenpolitieverordening valt onder de definitie van “scheepvaart- en havenreglementen die een meldingsplicht opleggen”, zoals vermeld in artikel 15 van het decreet van 16 juni 2006 betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum.

De beroepsinstantie wijst erop dat artikel 15, 1° van voormeld Scheepvaartbegeleidingsdecreet een bijkomende uitzonderingsgrond toevoegt aan de reeds bestaande uitzonderingsgronden van het Bestuursdecreet:

“Art. 15. Met behoud van de toepassing van de in het titel II, hoofdstuk 3, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 bepaalde uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten, wijzen de bevoegde instantie en de andere diensten, instanties en ondernemingen die toegang hebben tot de in het centraal beheersysteem opgenomen gegevens, zelfs als ze die gegevens zelf hebben gegenereerd of ingevoerd, door derden gedane aanvragen tot openbaarmaking van informatie, met inbegrip van milieu-informatie, bovendien af als :

1° de aanvraag betrekking heeft op gegevens die aan de bevoegde instantie of andere diensten, instanties en ondernemingen werden verstrekt of doorgegeven op basis van dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten, scheepvaart- en havenreglementen of andere wetten, decreten of besluiten die desbetreffend een meldingsplicht opleggen; “

De beroepsinstantie neemt aan dat de informatie en de documenten die in casu worden opgevraagd door verzoekers (vervoersvergunningen en veiligheidsdossiers betreffende gevaarlijke goederen) informatie betreffen die aan het Havenbedrijf Antwerpen als bevoegde instantie ter zake werden verstrekt of doorgegeven op basis van het bovenvermelde Scheepvaartbegeleidingsdecreet van 16 juni 2006, zijn uitvoeringsbesluiten, scheepvaart- en havenreglementen of andere wetten, decreten of besluiten die desbetreffend een meldingsplicht opleggen en op grond waarvan een openbaarmaking dus geweigerd kan worden aan derden.

De in voormeld artikel 15 van voormeld Scheepvaartbegeleidingsdecreet bedoelde ‘derden’ die vragen om de betreffende documenten zijn alle personen die bij hun vraag om het verkrijgen van informatie geen overeenkomst met de bevoegde instantie /beheerder hebben afgesloten, zoals omschreven in artikel 14 van het Scheepvaartbegeleidingsdecreet. (zie <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1020970>). In casu kan van verzoekers aangenomen worden dat zij als een dergelijke derde moeten beschouwd worden.

Het is voor de beroepsinstantie dan ook duidelijk dat op grond van voormelde decreetbepaling, de openbaarmaking van de door verzoekers gevraagde documenten, met name de vervoersvergunningen en veiligheidsdossiers betreffende gevaarlijke goederen, niet kan worden toegestaan aan verzoekers.

De beroepsinstantie is voor het overige ook de mening toegedaan dat niet van de stad verwacht kan worden om informatie over vervoersvergunningen en veiligheidsdossiers betreffende gevaarlijke goederen openbaar te maken wegens de voor de hand liggende bescherming van de economische, financiële en commerciële belangen van het Havenbedrijf Antwerpen. De stad Antwerpen verwijst in zijn gedeeltelijke weigeringsbeslissing daarvoor ook terecht naar de toepassing van artikel II.35, 1° Bestuursdecreet.

Voormelde uitzonderingsgrond wordt in casu terecht ingeroepen door de stad Antwerpen, daar de opgevraagde informatie betrekking heeft op/inzicht kan geven in de activiteiten van de klanten, inkomende/uitgaande goederenstromen (aard, hoeveelheden, ...), behandelende faciliteiten, ... van het Havenbedrijf Antwerpen. De betrokken informatie is niet alleen operationeel ‘praktisch’ van aard, maar raakt ook het financieel en commercieel van belang van het Havenbedrijf Antwerpen.

Gegeven de sterk concurrentiële omgeving, reeds meermaals erkend door verschillende instanties, waarbinnen het Havenbedrijf Antwerpen opereert, zeker op het vlak van goederenbehandeling, de keuze

van havens door rederijen voor aanloop van schepen en de verwerking van goederenstromen, is het voor de beroepsinstantie volkomen gerechtvaardigd om de bescherming van het commercieel, economisch en financieel belang van het Havenbedrijf Antwerpen in dit dossier hoger in te schalen dan het belang van de openbaarheid.

Inzage in goederenstromen, trafieken, scheepsbewegingen, dienstverlening, ... biedt de mogelijkheid om inzicht te krijgen in de strategische en operationele positie van het Havenbedrijf Antwerpen en andere stakeholders. Op die wijze, gelet op de hoge mate van concurrentie tussen havens naar concessionarissen, goederenstromen, scheepvaartlijnen, ... kan de (onderhandelings)positie van het Havenbedrijf Antwerpen worden verzwakt en daarbij ook haar economisch, commercieel en financieel belang in het gedrang komen.

Tot slot zou ook het commerciële vertrouwen dat het Havenbedrijf Antwerpen heeft opgebouwd met haar klanten (rederijen, expediteurs, concessionarissen, goederenbelanghebbenden, dienstverleners...) door de openbaarmaking van de door verzoekers gevraagde documenten nadelig kunnen worden beïnvloed en daardoor de strategische en commerciële positie van het Havenbedrijf Antwerpen kunnen hypothekeren.

Om voormelde redenen is de beroepsinstantie daarom van oordeel dat in casu terecht toepassing werd gemaakt van de uitzonderingsgrond van artikel II.35, 1° Bestuursdecreet.

Gelet op wat hiervoor werd uiteengezet, wordt het ingestelde beroep dan ook als **ongegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 18 juni 2024 tegen de gedeeltelijke weigeringsbeslissing van de stad Antwerpen wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 9 juli 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter